

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@sanepid.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

Lubliniec, 20.01.2023 r.

NS-HKiŚ.9011.13.2023

Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy Ciasna za rok 2022

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu, działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 z późn. zm.), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 z późn. zm.), § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) oraz w oparciu o okresową ocenę jakości wody przedstawia ocenę obszarową jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Producenci wody.

Za jakość wody wodociągowej przeznaczonej do spożycia przez ludzi, na terenie gminy, odpowiedzialna jest gmina Ciasna, która jest eksploatatorem wodociągu gminnego.

Informacje dotyczące produkcji i jakości wody.

Jakość i sposoby uzdatniania wody.

Gminę Ciasna zaopatruje w wodę wodociąg sieciowy Przywary, który zasilany jest z ujęć głębinowych. Woda nie jest poddawana procesom uzdatniania.

Wielkość produkcji lub zakupu.

Ilość rozprowadzanej wody na terenie gminy – 776 m³/dobę.

Liczba ludności zaopatrywana w wodę.

W gminie Ciasna w wodę z wodociągu publicznego zaopatrywanych jest ok. 7025 osób.

Podstawowe informacje o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę:

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 7 punktów kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W 2022 roku pobrano, w ramach nadzoru i kontroli wewnętrznej, 38 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu sieciowego Przywary na terenie gminy Ciasna.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) kwestionowano pod względem fizykochemicznym jakość 3 próbek wody.

Reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody.

Na obszarze zaopatrzenia w wodę przez wodociąg zaopatrujący gminę Ciasna, nie odnotowano przypadków reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@sanepid.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

Prowadzone postępowania administracyjne.

W 2022 roku w stosunku do gminy Ciasna nie prowadzono postępowania administracyjnego w zakresie jakości wody.

Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne lub gminę.

W związku z przekroczeniami fizykochemicznymi dotyczącymi manganu, żelaza oraz mętności eksploatator sieci wodociągowej podjął działania naprawcze, polegające na płukaniu sieci wodociągowej, w celu doprowadzenia jakości wody w wodociągu do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Wyniki badań próbek wody pobranych po zakończonych działaniach naprawczych, potwierdziły doprowadzenie jakości wody do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów.

Mangan jest parametrem wskaźnikowym jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych metali występujących zwykle łącznie z żelazem. Pochodzi z resztek roślinnych z pokładów skorupy ziemskiej oraz zanieczyszczeń, głównie przemysłowych. Jego obecność w wodzie może wpływać pośrednio na powstawanie niekorzystnych zmian cech wody. Nawet w wodach o małej zawartości manganu mogą rozwijać się bakterie manganowe, które nadają jej nieprzyjemny, stęchły smak i zapach. Mangan powoduje też ciemnienie jasnych tkanin podczas prania oraz powstawanie ciemnych osadów na urządzeniach sanitarnych.

Ponadnormatywna mętność wody może być spowodowana obecnością w niej gliny, ilów, związków żelaza, manganu, substancji humusowych i mikroorganizmów. Zawiesiny powodujące mętność wody mogą w istotny sposób ograniczać skuteczność ewentualnej dezynfekcji, zapewniając ochronę mikroorganizmom. Widoczne zmętnienie wody może mieć także negatywny wpływ na jej akceptowalność przez konsumentów. Mętność sama w sobie (np. wynikająca z zawartości substancji mineralnych w wodach podziemnych) nie zawsze stanowi zagrożenie dla zdrowia. Jest ona ważnym wskaźnikiem potencjalnej obecności zanieczyszczeń, które mogłyby mieć wpływ na zdrowie.

Żelazo jest parametrem wskaźnikowym jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Żelazo występuje w wodach głębinowych w sposób naturalny w ilościach zależnych od budowy i składu mineralnego podłoża. Poza tym źródłem żelaza mogą być ścieki przemysłowe, korozja rur i wody kopalniane. Woda zawierająca żelazo w ilościach powyżej 0,3mg/l (norma 0,2 mg/l = 200µg/l) powoduje powstawanie plam na urządzeniach sanitarnych, w czasie gotowania może zmienić swe cechy fizyczne. Jeżeli woda zawiera zwiększone ilości żelaza w sieci wodociągowej mogą rozwijać się nitkowate bakterie żelaziste.

Zgodnie ze stanowiskiem Zakładu Higieny Komunalnej w sprawie znaczenia zdrowotnego podwyższonej wartości stężenia żelaza i manganu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi powodem określenia w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@sanepid.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) dopuszczalnych stężeń żelaza i manganu nie były względy zdrowotne, lecz potrzeba zapewnienia odpowiedniej jakości wody, spełniającej oczekiwania odbiorców. Regulacje takie przyjęto jednak nie z powodu zagrożenia zdrowia ludzi w razie przekroczenia tej wartości, lecz z uwagi na fakt, że wyższe stężenia mogą prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody (smak, zapach, barwa, mętność), która może budzić uzasadnione zastrzeżenia konsumentów.

Bibliografia:

<https://www.gov.pl/web/gis/woda-uzytkowa-i-kranowka2>;

<http://www.higienawody.wsse.katowice.pl/ramki/mikrobiologia.html>

<https://www.czystastudnia.pl>;

Ocenę jakości wody wydaje się w celu poinformowania konsumentów o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@sanepid.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

Lubliniec, 20.01.2023 r.

NS-HKiŚ.9011.13.2023

Okresowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu sieciowego Przywary za rok 2022

Na podstawie:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 z późn. zm.),
- art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 z późn. zm.),
- § 22 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) oraz po dokonaniu analizy sprawozdań z własnych badań próbek wody pobranych w ramach monitoringu jakości wody oraz sprawozdań przekazywanych przez eksploatatora sieci wodociągowej Przywary, w ramach prowadzonej wewnętrznej kontroli jakości wody, a także prowadzonego nadzoru, o którym mowa § 20

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu

informuje, że:

- w okresie objętym oceną w ramach sprawowanego nadzoru i monitoringu nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przeprowadził w 2022 r. 6 kontroli sanitarnych, w trakcie których pobrano 8 próbek wody do badań z wodociągu sieciowego Przywary. Eksploatator sieci wodociągowej przekazał sprawozdania z badań 30 próbek wody, w ramach prowadzonej wewnętrznej kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- badania próbek wody przeprowadzono w zakresie bakteriologicznym, fizykochemicznym, organoleptycznym oraz substancji promieniotwórczych. W zakresie mikrobiologicznym oznaczono: bakterie grupy coli, Escherichia coli, Enterokoki, ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C, natomiast w zakresie fizykochemicznym, organoleptycznym i substancji promieniotwórczych oznaczono: akryloamid, amonowy jon, antymon, arsen, azotany, azotyny, barwę, benzen, benzo(a)piren, bor, bromiany, bromoform, bromodichlorometan, chlorek winylu, chlorki, chrom, cyjanki, dibromochlorometan, epichlorohydrynę, fluorki, glin, kadm, mangan, magnez, mętność, miedź, nikiel, stężenie jonów wodoru (pH), ołów, owo, przewodność, rtęć, selen, siarczany, smak, sól, twardość ogólną, utlenialność z KMnO₄, Σ wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), wolny chlor, zapach, żelazo, Σ THM, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, 1, 2 dichloroetan, pestycydy, Σ pestycydów, radon, Ra-226, Ra-228, tryt, dawka orientacyjna,
- w związku z przekroczeniami parametrów fizykochemicznych – mangan, żelazo oraz mętność (2 próbki wody – mangan, 1 próbka wody – żelazo oraz mętność) eksploatator

Ocenę jakości wody wydaje się w celu poinformowania konsumentów o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

 centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 psse.lubliniec@sanepid.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

sieci wodociągowej podjął działania naprawcze, polegające na płukaniu sieci wodociągowej, w celu doprowadzenia fizykochemicznej jakości wody w wodociągu do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Wyniki badań próbek wody pobranych po działaniach naprawczych potwierdziły doprowadzenie jakości wody do ww. rozporządzenia.

W związku z powyższym woda w zakresie badanych parametrów określonych w załączniku nr 1 i 4 z wyłączeniem manganu, żelaza oraz mętności, dostarczana konsumentom zamieszkałym w strefie zaopatrzenia wodociągu sieciowym Przywary spełniała wymagania określone dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@sanepid.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

Lubliniec, 20.01.2023 r.

NS-HKiŚ.9011.13.2023

Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w wodociągu nie wchodzącym w skład zbiorowego zaopatrzenia w wodę za rok 2022

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu, działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 z późn. zm.), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 z późn. zm.), § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) oraz w oparciu o okresową ocenę jakości wody przedstawia ocenę obszarową jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Producenci wody.

Zakład Karny w Kluczborku, Oddział Zewnętrzny w Sierakowie Śl., ul. Cegielniana 13, 42-793 Ciasna jest eksploatatorem sieci wodociągowej zasilającej ww. oddział.

Informacje dotyczące produkcji i jakości wody.

Jakość i sposoby uzdatniania wody.

Woda pochodzi z głębinowego ujęcia i nie wymaga uzdatniania.

Wielkość produkcji lub zakupu.

Ilość produkowanej wody – 90,1 m³/dobę.

Liczba ludności zaopatrywana w wodę.

Wodociąg zaopatruje ok. 591 osoby.

Podstawowe informacje o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę:

Na terenie Zakładu Karnego zlokalizowane są 3 punkty kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W 2022 roku pobrano, w ramach nadzoru i kontroli wewnętrznej 12 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu sieciowego eksploatowanego przez Oddział Zewnętrzny w Sierakowie Śląskim, Zakładu Karnego w Kluczborku.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) kwestionowano pod względem mikrobiologicznym jakość 1 próbki wody (bakterie z grupy coli).

Reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody.

Pomimo stwierdzenia w 1 próbce wody parametrów mikrobiologicznych o wartości wyższej od dopuszczalnej nie odnotowano na obszarze zaopatrzenia w wodę przez wodociąg eksploatowany przez Oddział Zewnętrzny Zakładu Karnego w Kluczborku przypadków reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@sanepid.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

Prowadzone postępowania administracyjne.

W 2022 roku w stosunku do Oddziału Zewnętrznego Zakładu Karnego w Kluczborku zlokalizowanego w Sierakowie Śląskim nie prowadzono postępowania administracyjnego w zakresie jakości wody.

Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne lub gminę.

W związku z przekroczeniem mikrobiologicznym eksploatator podjął działania naprawcze, polegające na dezynfekcji oraz płukaniu sieci wodociągowej. Przeprowadzono ponowne badania, które potwierdziły skuteczność podjętych działań naprawczych.

Szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów.

Bakterie grupy coli uznane zostały za wskaźnik mikrobiologicznej jakości wody do picia, ze względu na łatwość wykrywania i oznaczania w wodzie. Bakterie te nie powinny występować w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Obecność bakterii grupy coli w wodzie w systemie dystrybucji może być związana z zanieczyszczeniem wtórnym, do którego może dochodzić w wyniku awarii lub modernizacji instalacji wodociągowej, nieprawidłowego czyszczenia i dezynfekcji po naprawie, czy przy występowaniu przepływów wstecznych. Wykrycie obecności bakterii grupy coli w systemie dystrybucji wody może również wskazywać na rozwijanie się biofilmu na powierzchniach przewodów lub w osadach w instalacjach wodnych. Stwierdzenie ich obecności może świadczyć o wtórnym zanieczyszczeniu lub nadmiernej zawartości substancji odżywczych w wodzie. Test na organizmy grupy coli może być zatem wykorzystywany jako wskaźnik prawidłowego stanu systemu rozprowadzającego wodę czystą. Każde wykrycie w wodzie z sieci bakterii grupy coli – bez względu na ich liczbę, powinno generować działania zmierzające do znalezienia przyczyny zanieczyszczenia i podjęcia właściwych działań naprawczych, prowadzących do przywrócenia odpowiedniej jakości wody.

Bibliografia:

<https://www.gov.pl/web/gis/woda-uzytkowa-i-kranowka2>;

<http://www.higienawody.wsse.katowice.pl/ramki/mikrobiologia.html>

<https://www.czystastudnia.pl>;

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@sanepid.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

Lubliniec, 20.01.2023 r.

NS-HKiŚ.9011.13.2023

Okresowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu wykorzystującego wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia, a zasilającego Oddział Zewnętrzny w Sierakowie Śląskim Zakładu Karnego w Kluczborku za rok 2022

Na podstawie:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 z późn. zm.),
- art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 z późn. zm.)
- § 22 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) oraz po dokonaniu analizy sprawozdań z własnych badań próbek wody pobranych w ramach monitoringu jakości wody oraz sprawozdań przekazywanych przez eksploatatora sieci wodociągowej w ramach prowadzonej wewnętrznej kontroli jakości wody, a także prowadzonego nadzoru, o którym mowa § 20

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu

informuje, że:

- w okresie objętym oceną w ramach sprawowanego nadzoru i monitoringu nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przeprowadził w 2022 r. 4 kontrole sanitarne, w trakcie których pobrano 7 próbek wody do badań z wodociągu wykorzystującego wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia, a zasilającego Oddział Zewnętrzny w Sierakowie Śl. Zakładu Karnego w Kluczborku. Eksploatator sieci wodociągowej przekazał sprawozdania z badań 5 próbek wody, w ramach prowadzonej wewnętrznej kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- badania próbek wody przeprowadzono w zakresie bakteriologicznym, fizykochemicznym, organoleptycznym oraz substancji promieniotwórczych. W zakresie mikrobiologicznym oznaczono: bakterie grupy coli, Escherichia coli, Enterokoki, ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C, natomiast w zakresie fizykochemicznym organoleptycznym i substancji promieniotwórczych oznaczono: akryloamid, amonowy jon, antymon, arsen, azotany, azotyny, barwę, benzen, benzo(a)piren, bor, bromiany, bromoform, bromodichlorometan, chlorek winylu, chlorki, chrom, cyjanki, Σchlorańów i chlorynów, dibromochlorometan, epichlorohydrynę, fluorki, glin, kadm, mangan, magnez, mętność, miedź, nikiel, stężenie jonów wodoru (pH), ołów, przewodność, rtęć, selen, siarczany, smak, sól, srebro, twardość, utlenialność z KMnO₄, Σ wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), wolny chlor, zapach, żelazo, Σ THM, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, 1, 2 dichloroetan, pestycydy, Σ pestycydów, radon.

Ocenę jakości wody wydaje się w celu poinformowania konsumentów o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

 centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 psse.lubliniec@sanepid.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

- na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) kwestionowano pod względem mikrobiologicznym jakość 1 próbki wody (bakterie z grupy coli) Eksploatator sieci wodociągowej podjął działania naprawcze, polegające na dezynfekcji oraz płukaniu sieci wodociągowej. Badania próbek wody pobranych po zakończonych działaniach naprawczych przez eksploatatora oraz przez Państwową Inspekcję Sanitarną udowodniły doprowadzenie wody do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W związku z powyższym woda w zakresie badanych parametrów określonych w załączniku nr 1 i 4 z wyłączeniem bakterii grupy coli dostarczana konsumentom zamieszkałym w strefie zaopatrzenia wodociągu sieciowego zasilającego Oddział Zewnętrzny w Sierakowie Śląskim Zakładu Karnego w Kluczborku spełniała wymagania określone dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).